

Vědomí Krišny je obnoveno nasloucháním

Krišnův dvůr

*anye tv evam ajanantah
srutvanyebhya upasate
te pi catitaranty eva
mrtiyum sruti-parayanah*

Bg. 13.26

Další sice nejsou obeznámeni s duchovním poznáním, ale začínají uctívat Pána, Nejvyšší osobu, když o NĚm slyšeli od druhých. Díky svému sklonu naslouchat autoritám i oni překonávají cestu zrození a smrti.

VÝZNAM: Tento verš se zvláště hodí pro moderní společnost, neboť v ní prakticky neexistuje duchovní vzdělání. Někteří lidé možná vypadají jako ateisté, agnostici nebo filozofové, ale ve skutečnosti všem chybí filozofické poznání. Je-li obyčejný člověk dobrou duší, má příležitost k pokroku nasloucháním. Proces naslouchání je velice důležitý. Pán Čaitanja, který kázal o vědomí Krišny v současném světě, na něj kladl velký důraz, neboť pouhým nasloucháním z autoritativních zdrojů může každý obyčejný člověk dosahovat pokroku - zvláště, jak uváděl Pán Čaitanja, když poslouchá transcendentální vibraci *Haré Krišna Haré Krišna Krišna Krišna Haré Haré I Haré Ráma Haré Ráma Ráma Ráma Haré Haré*. Proto je řečeno, že všichni lidé by měli využít příležitosti, kterou skýtá naslouchání realizovaným duším, a postupně tak být schopni všemu porozumět. Potom nepochybně začnou uctívat nejvyššího Pána. Pán Čaitanja řekl, že v tomto věku člověk nemusí měnit své postavení, ale musí se zřici snahy poznat Absolutní Pravdu spekulativním uvažováním. Má se učit být služebníkem těch, kteří znají Nejvyššího Pána. Pokud někdo má to štěstí, že

přijme útočiště u čistého oddaného, naslouchá jeho kázání o seberealizaci a kráčí v jeho stopách, postupně se i z něho stane čistý oddaný. V tomto verši se zvláště doporučuje proces naslouchání, což je zcela namístě. Obyčejný člověk často nemá schopnosti takzvaných filozofů, ale když s vírou naslouchá povolané osobě, pomůže mu to překonat hmotnou existenci a vrátit se k Bohu, zpátky domů.

Čaitanja Maháprabhu říkal, že všechny duše jsou původně věčné a milující. Dále řekl, že už nemusíme nic přidávat, abychom dospěli k této duchovní povaze. Proces gjána-jógy a mystické jógy se však snaží k tomuto procesu něco přidat. Gjána-jogíni se snaží přidat duchovní poznání a mystičtí jogíni zase mystické síly. Ve skutečnosti ale, ať s poznáním či bez poznání, s mystickou silou či bez ní, jsme vždy služebníci.

Bráhmana nebo král - všichni jsou služebníci

Existuje jeden indický příběh o bráhmanovi a králi. Bráhmana je znám jako muž poznání a král jako muž moci. Společnost je velice oceňovala a sloužili jim stovky a tisíce lidí. Bráhmana také sloužil králi jako poradce.

Jednou večer se král vrátil domů ze sněmovny, šel za svou manželkou - královnou a zjistil, že se zamkla v místnosti hněvu. Ve védských dobách v palácích existovalo mnoho místností a každá měla určitou náladu. Král se tak mohl dozvědět, v jaké náladě právě královna byla podle toho, kam se zamkla. Nyní byla rozhněvaná na svého manžela. Král klepal na dveře: „Prosím pojd' ven, jakou chybu jsem udělal? Promluvme si.“ Žena se dlouho neozývala, a to

ho velice mrzelo. Nakonec přišla ke dveřím, neotevřela je sice, ale mluvila skrze ně: „Jsem na tebe rozzlobená, protože jsi byl v minulých dnech tak zaneprázdněný, že jsi mne úplně ignoroval.“ Na to král odpověděl: „Teď jsem tady a velice mě mrzí, jak se cítíš. Nyní s tebou mohu hovořit.“ Královna odvětila:

„To mě ale vůbec neuspokojuje. Jsi tak velký člověk, myslíš si, že záležitosti státu jsou důležité, a že já důležitá nejsem.“ Král: „Jak ti mohu dokázat, že jsi v mém životě velmi důležitá?“ Poté řekla: „Když mi dovolíš, abych na tobě jezdila jako na koni po celém paláci, pak budu ochotna uvěřit, že mě bereš vážně.“ Král byl poután ke své ženě a tak souhlasil.

Královna vyšla ven, poručila svému sluhovi, aby přinesl sedlo a uzdu, nechala si sehnat bičik a proháněla svého manžela po celém paláci. Služebnictvo nevědělo, co si o tom má myslet a skrývalo svůj smích. Potom přirozeně vznikly fámy, které se šířily po celém království. Král se cítil velice zahanben a přemýšlel: „Jak budu zítra schopen jít do sněmovny a usednout na trůn?“ Byla to však jeho povinnost, a proto se rozhodl, že si promluví s bráhmanou, ten mu bude jistě schopen poradit. Zoufal si: „Co si teď budou o mě lidé mys-

let, určitě to, že jsem pod pantoflem. Takový člověk přece nemůže řídit království."

Přišel do soudní haly a hledal přítele bráhma. Spatřil ho a všiml si, že má oholenou hlavou. V těch dobách mohli bráhmanové nosit dlouhé vlasy. Možná jste viděli, jak je mají svázané do drdolu, je to takový účes. Nicméně nyní byl bráhmana oholený. To znamená, že se stal něčím žákem. Král si pomyslel: „To nevádí, musím mu vyjevit své srdce.“ V soukromí mu vše vypověděl: „Minulý večer se na mě žena projížděla jako na koni, viděli to služebníci a bylo kolem toho velké vzrušení. Stydím se za to. Prosím, dej mi nějaké rady, jak mám vykonávat své povinnosti bez ohledu na takovou ostudu.“ Bráhmana řekl: „Já se také stydím.“ „Ty, proč?“ „Minulou noc mi žena řekla, že dokud si neoholím hlavu a nestanu se jejím žákem, nebude se mnou mluvit.“

Tento příběh ukazuje, jak jsou dokonce i tito mocní muži království rovněž služebníky. Když se podíváme na naše postavení, ať už je jakékoliv, musíme jednoduše přiznat, že jsme služebníky. Ostatní nám sice mohou sloužit, ale to neznámá, že jsme páni, neboť vždy sloužíme vyšším autoritám. Ve skutečnosti sloužíme vlastním smyslům, naší mysli. V konečném slova smyslu - veškeré služby, které provádíme v hmotném světě, jsou odměněny čtyřmi druhy utrpení - zrozením, stářím, nemocí a smrtí. Zeptám se. Je tady někdo, kdo hledá práci, kdo listuje inzeráty s nabídkami zaměstnání? Nikdo, nevádí. Kdyby jste hledali v inzerátech a našli firmu, která nabízí práci a za odměnu dává zrození, nemoc, stáří a smrt, zavolali byste tam? Myslím, že ne. Pravdou je, že právě takové je naše postavení v hmotném světě. Pracujeme velmi tvrdě pro udržení tohoto těla, abychom mohli sloužit ostatním. Nakonec dostaneme výplatu, kde je napsáno - zrození, nemoc, stáří a smrt.

Závěr všech védských písem je, že služba, kterou zde vykonáváme, je iluzorní. Není skutečná. Ačkoliv ji vykonáváme, neznámá to, že jsme

špatnými služebníky, ale že sloužíme špatné věci - máje. Šrí Čaitanja Maháprabhu řekl: „Jsme věční služebníci Krišny v jakémkoliv zrození, postavení a za jakýchkoliv okolností.“ Jak jsme slyšeli ve výkladu Šríly Prabhupády, toto původní vědomí se může obnovit nasloucháním. Zde Krišna říká, že existují ti, kteří nemají duchovní poznání, nejsou gúna-jogíni a nemají ani mystické síly, ale nemusí kvůli tomu, aby existovali, přidávat poznání ani tyto mystické síly. Jediné, co musí udělat, je naslouchat o Krišnovi. Na základě tohoto naslouchání budou Krišnu uctívat; jinými slovy Mu budou sloužit. Tak překonají zrození a smrt. Dosáhnou svého věčného postavení v duchovním světě. Vědomí Krišny je obnoveno nasloucháním. Žádná jiná vlastnost není zapotřebí.

Příběh prince Dandopanty

Asi před 800 lety žil v Indii princ jménem Dandopant. Když mu bylo šestnáct let, oženil se s dívkou z jiné královské rodiny. V den svatby se po obřadech vydal se skupinou vojáků na vyjížďku na koních. Měl na sobě válečnou výzbroj a helmici. Vojáci byli také vyzbrojeni a měli s sebou vlajky. V ten den bylo horko. Když uprostřed dne dojeli k řece, sesedli, aby se napili. Princ pil vodu poněkud jiným způsobem než ostatní. Jelikož byl dostatečně starý na to, aby mohl jezdit na koni, místo aby sesedl a nabral vodu do dlaní, vjel do řeky, naklonil se z koně nad hladinu a takto pil. Byl to jeho zvyk. Nikdo nechápal, proč to dělá a vzhledem k tomu, že byl princ, nikdo se ho ani neptal.

Na druhé straně řeky seděl jeden slavný sanjásí jménem Akšóbjakírty, který je žákem Madhváčárji. Tento sanjásí uviděl prince, jak pije a zavolal na něho: „Drahý princí, ty piješ vodu jako buvol.“ Když to Dandopant uslyšel, zkameněl. Neohromilo ho však to, že někdo poukázal na jeho směšný styl pití vody, ale šokovalo ho, jak díky pár slovům sanjásína přišel k čistému vědomí Krišny. Proč se tak stalo, je velmi zajímavé, protože žijete zde na farmě a pracu-

jete se zemědělskými zvířaty. Princ Dandopant tím totiž zrealizoval, že byl v minulém životě buvol.

Byl volem, který sloužil Madhváčárjovi. Ten měl velkou sbírku knih, s nimiž cestoval. S pomocí těchto knih porážel Šankaráčárjovi stoupence. Cestoval vozem, který táhl vůl. Když dával přednášky, spolu s žáky je poslouchal také tento vůl. Bylo pozoruhodné, že jakmile začal s přednáškou, vůl přestal žrát, připojil se ke skupině a nastražil uši. Jednou se Madhváčárja trochu rozzlobil na své žáky, když si všiml jejich snížené pozornosti.

V ISKCONu někdy můžeme také vidět, jak oddaní během přednášky dohánějí to, co promeškali minulou noc. Řekl tedy svým žákům: „Tamten vůl poslouchá mou lekci lépe než vy.“ Někteří z žáků byli pyšní bráhmanové, tak to považovali za přestupek vůči sobě, a prokleli proto vola, že zemře a narodí se jako kobra. Protože vůl dostal pozhennání od Madhváčárji, když ho kobra uštkla, zahynula sama. Později vůl zemřel stářím. Nebyl obyčejný, neboť naslouchal od čistého oddaného. Ve svém dalším životě se zrodil jako princ Dandopant a pouhým zaslechnutím sanjásínových slov - proč piješ jako vůl - se mu vyjevilo veškeré učení Madhváčárji. V jednom okamžiku pochopil, co je smyslem života. Přešel na druhou stranu řeky, padl u nohou Akšóbjakírtyho a řekl: „Nyní tě musím přijmout ze svého duchovního učitele, nic jiného pro mě neexistuje, než to, abych se stal vědomým si Krišny v tomto životě.“ Později princ přijal sanjás od Akšóbjakírtyho a stal se jedním z velkých áčárjů v naší linii.

Z tohoto příběhu můžeme pochopit, jak mocný je proces naslouchání a jak zvláštní jsou zvířata, která žijí zde na farmě. Kdo ví, čím se mohou stát v příštím životě, třeba velkými oddanými. Také se můžeme poučit, že v této lidské podobě bychom neměli být při naslouchání nepozorní. Je to ve skutečnosti promarnění příležitosti, kterou nám Krišna dává v této podobě. Haré Krišna